

Pécsi Ítéltábla

Az ügy száma: Gf.V.40.015/2023/5. szám

A felperes:

felperes1 (cím1)

A felperes képviselője:

Dr. László Zoltán Ügyvédi Iroda, eljáró ügyvéd: dr. László Zoltán ügyvéd (cím2.)

Az alperes:

alperes1 (cím3)

Az alperes képviselője:

Dr. Papp Katalin ügyvéd (cím4.)

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

a felperes (26. sorszámon)

A per tárgya:

szerződésszegéssel okozott kár megtérítése

Az elsőfokú bíróság:

Zalaegerszegi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

1.G.40.051/2022/25. szám

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 621.400 (hatszázhuszonegyezer-négyszáz) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára az esedékesség napjáig 2.500.000 (kétmillió-ötszázezer) forint meg nem fizetett fellebbezési eljárási illetéket. Az esedékesség napja a jelen határozat meghozatalát követő 60. nap. Az illeték megfizetése során a közlemény rovatban a Pécsi Ítéltábla megnevezését, a jelen határozat ügyszámát, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát fel kell tüntetnie.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 1994. november 1-jén alakult cég, amelynek gépjárművek műszaki vizsgáztatásával kapcsolatos tevékenységi köre nincs és nem is volt. 2019. március 7-én jött létre az cég1 Kft., amelynek egyedüli tagja a felperes, és amelynek főtevékenysége a 4520 '08 Gépjárműjavítás-, karbantartás, egyik tevékenységi köre a 7120 '08 Műszaki vizsgálat, elemzés.
- [2] A felperes és az alperes 2018. március 7-én "adásvételi szerződés részletfizetéssel" elnevezéssel szerződést kötöttek, amely tartalmilag vállalkozási szerződés volt. Az alperes, mint eladó vállalta, hogy a felperes, mint vevő részére megvásárol 1 db „RRCCAR vizsgasor személy- és kisteherautókhoz 3,5 tonnáig” elnevezésű berendezést 10.595.724 forint plusz áfa, összesen 13.456.569 forint, amelyet a felperes telephelyén átad, telepít és üzembe helyez. A szerződés 6. pontja rögzítette, hogy a vevő megtagadhatja az áru átvételét, ha azon látható károsodásokat lehet megállapítani, illetve amennyiben nem működik rendeltetésszerűen. Erre a szállításkor, illetve az üzembe helyezéskor kerülhet sor az eladó megbízottjának jelenlétében. A hibátlan teljesítést a felperes a szállítólevél, illetve az üzembe helyezési jegyzőkönyv (munkalap) aláírásával ismeri el. Az áru ellenértékét a felperes vevő két részletben tartozott kiegyenlíteni: 50 százalékot előlegként, a fennmaradó 50%-ot pedig a telepítést követő harminc napon belül. A felperes feladata volt a vizsgasor telepítéséhez szükséges akna elkészítése. A felek szerződésének keretében az alperes gépjárműjavítás céljából végzett diagnosztikai vizsgálatokra és hatósági műszaki vizsgáztatásra is használható vizsgasor szállítását vállalta.
- [3] Az alperes a teljesítéshez a cég2 Kft. alvállalkozót vette igénybe, amelynek feladata a vizsgasor elemei közül a fék- és lengéscsillapító vizsgálópád, a holtjáték ellenőrző berendezés, valamint egy ún. kiseszköz csomag szállítása és mindezek üzembehelyezése volt.
- [4] Az alperes 2018. március 21-én tájékoztatta a felperest, hogy jogszabályváltozás miatt elektromos fékerőmérővel (ÁRF) is ki kell egészíteni a vizsgasort annak érdekében, hogy azt műszaki vizsgáztatásra használni lehessen, mert 2019. január 1. után a műszaki vizsgáztatásra használatnak ez a feltétele.
- [5] A felperes 2018. április 13-án megfizette a szerződéses ellenérték felét, 6.728.285 forintot. A felperes telephelyén a vizsgasor telepítése érdekében a felperes által elkészített aknát módosítani kellett, majd az akna kialakítása után az alvállalkozó 2018. szeptember 11-én leszállította az ő teljesítése tárgyát képező berendezéseket. Az eszközök tételes átadás-átvételére, az átvétel igazolására nem került sor. A felperes és az alperes 2018. szeptember 25-én aláírt egy "Teljesítés igazolás" elnevezésű okiratot, amely szerint a cím1. számú ingatlanon épülő járműjavító, bontó üzemhez megrendelt RRCCAR vizsgasor személy- és kisteherautókhoz 3,5 tonnáig elnevezésű tárgyi eszköz leszállításra került, a számla benyújtható. A felperes 2018. október 12-én megfizette a szerződéses ellenérték második felét, 6.728.284 forintot.
- [6] Az alvállalkozó 2018. december 7-én megkezdte a vizsgasor telepítését, összeszerelését a felperes telephelyén. Ezen a napon megtörtént a fék- és lengéscsillapító vizsgálópád, valamint a holtjáték ellenőrző beüzemelése, de azt autóval nem próbálták ki és a betanítás is elmaradt a munkanap vége miatt. Abban egyeztek meg, hogy 2019. január hónapban a felperes jelzésére az alperes alvállalkozója elvégzi a betanítást, ilyen jelzés azonban 10 hónapig nem történt.
- [7] Az alperes 2019. október 2-án készített árajánlatot a műszaki vizsgáztatáshoz hiányzó ÁRF-re, amelyet a felperes 2019. október 25-én rendelt meg, és az alperes 2019. december 10-én szállított le, majd 2020. január 10-én rendelt a felperes a vizsgasor működéséhez egy rádiós

pedálerőmérőt, és ezt követően 2020. január 16-án üzemelte be újra az alperes alvállalkozója a fékpadot ezekkel a kiegészítésekkel, amelyek ellenértékét a felperes megfizette.

- [8] 2020. február 12-én a felperes bejelentette az alperesnek, hogy a vizsgasoron a felperes helyett az cég1 Kft. fog vizsgáztatni. Március hónapban e-mail-váltások során a felperes jelezte, hogy hiányoznak az összesen 11 tételből álló ún. kiseszköz-csomag elemei, a felek között vita volt, hogy ennek leszállítása eredetileg megtörtént-e, végül a felperes ezeket az eszközöket megrendelte, az alperes 2020. június 30-án leszállította.
- [9] Az cég1 Kft. alkalmazásában álló név1 2020. február 22-én szerezte meg a vizsgabiztosi képesítést. Őt megelőzően nem volt vizsgabiztosa a Kft-nek, és nem rendelkezik vizsgabiztossal a felperes sem.
- [10] A felperes vizsgabázisát a közlekedési hatóság 2020 augusztusában auditálta, ezután kapta meg a vizsgabázis a vizsgáztatási engedélyt, az első műszaki vizsga 2020 szeptemberében volt próbaüzem keretében. A műszaki vizsga a vizsgáztatást akadályozó műszaki problémák miatt 2020. október 10-én megghiúsult. A felperes többszöri kérésére az alvállalkozó ezeket a hibákat 2020. december 18-án elhárította, majd 2021. január 15-én a webkamera beállítását is elvégezte. Ezt követően a felperes, illetve az cég1 Kft. részéről a fordulatszám mérő, az OBD olvasó eszközök, valamint a gázelemző készülékek hibáinak bejelentése történt meg.
- [11] A felperes 2020. október 2-án fizetési felszólítást küldött az alperesnek, amelyben a teljesítés hiányosságai és elhúzódása miatt vagyoni és nem vagyoni kárigényt jelentett be, összesen 25.995.000 forint plusz áfa összegben. A felszólító levélben a felperes 3 olyan tétel leszállításának hiányát is reklamálta, amelyek ellenértékét a vizsgasor teljes vételárában megfizette. Ezek az eszközök: 1 db Hardware DS150E + Actual Software Car (350.000 forint plusz áfa), 1 db Delphi Software Licence Truck (280.000 forint plusz áfa), 1 db Traverse 2 emelőkiegészítő (85.000 forint plusz áfa). Kérte ezek árának visszafizetését.
- [12] A felperes 2021. január 12-én ügyvédi felszólítást küldött a vizsgasor haladéktalan, legkésőbb 2021. január 31. napjáig történő üzembehelyezése érdekében, majd 2021. február 26-án kelt iratában a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:154.§ (2) bekezdés b) pontja alapján elállt a szerződéstől arra hivatkozással, hogy a korábban küldött felszólítás ellenére a vizsgasor az alperes által szolgáltatott műszerek miatt a mai napig nem üzemképes.
- [13] A felperes keresetében szerződésszegéssel, ezen belül késedelemmel okozott kár címén 34.763.000 forint kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest, a Ptk. 6:142.§-a és 6:154.§ (3) bekezdése alapján.
- [14] Álláspontja szerint közte és az alperes között vállalkozási szerződés jött létre, amelynek alapján az alperes nemcsak a vizsgasor felperes részére való beszerzésére, hanem annak a felperes telephelyén való telepítésére és üzembehelyezésére is köteles volt. Az alperesnek tudomása volt arról, hogy a felperes bevételszerző tevékenység keretében műszaki vizsgáztatást kíván végezni a berendezéssel. A teljesítés határideje a szerződésben nem szerepelt, ezért a Ptk. 6:35.§ (3) bekezdése alapján, mivel a felperes a vizsgasor leszállítását követő harminc napon belül volt köteles a vételár második részét kiegyenlíteni, és ennek 2018. október 12-én eleget tett, az alperes is eddig lett volna köteles a vizsgasort rendeltetésszerű használatra alkalmas állapotban átadni a felperesnek. A teljesítés az alperes, illetve az alvállalkozó hibájából elhúzódott, a berendezés hibáit a felperes folyamatosan jelezte az alperesnek, illetve alvállalkozójának, és azért volt kénytelen elállni a szerződéstől, mert az alperes mindaddig nem tudta rendeltetésszerű használatra alkalmas állapotban átadni a vizsgasort, a műszaki vizsgáztatás céljából való használatbavételéhez szükséges hatósági vizsga 2020. október 10-én megghiúsult, és azt követően is hibák jelentkeztek. A késedelem kizárólag az alperesnek róható fel, ezért a Ptk. 6:154.§ (3) bekezdése alapján köteles megtéríteni a felperesnek a késedelemből származó kárát.

- [15] A felperes által érvényesített kár összege két tételből állt. A felperes állítása szerint a Ptk. 6:143.§ (2) bekezdése alapján követelt 34.048.000 forint elmaradt vagyoni előny amiatt keletkezett, hogy a vizsgasornak a műszaki vizsgáztatásra alkalmatlan volta miatt nem tudott gépjárműveket vizsgáztatni. 2018. október 13. és 2021. február 26. között, 532 munkanapot és munkanaponként 8 autó levizsgáztatását, autónként 8.000 forint plusz áfa hasznot figyelembe véve (532 X 64.000 Ft) áfa nélkül ilyen mértékű nyereséget érhetett volna el a hatósági műszaki vizsgáztatással. E kereseti követelése bizonyítékként becsatolta az cég3 Kft. által a cég4 Kft. részére gépjárművek műszaki vizsgáztatásáról kiállított egy-egy 2019., 2020. és 2021. évi számlát.
- [16] A felperes a perfelvételi tárgyalás elhalasztását követően az cég1 Kft. vizsgáztatásból elmaradt jövedelmének a felperes általi érvényesítése jogalapjaként csatolta a 2022. június 3-án az cég1 Kft. mint engedményező és a felperes, mint engedményes között létrejött engedményezési szerződést. Az elsőfokú bíróság tájékoztatta a feleket, hogy az engedményezési szerződés jogszabályba ütközés miatt semmis. A felperes ezt követően előadta, hogy először maga akarta műszaki vizsgáztatásra használni a berendezést, utána viszont úgy döntött, hogy azt a tulajdonában álló cégnek teszi lehetővé. A megrendelt berendezés nem volt alkalmas a rendeltetésszerű használatra, az emiatti kár pedig a felperest érte attól függetlenül, hogy az engedményezés érvényesen létrejött-e. A felperes a tulajdonosa az engedményező cégnek, emiatt az engedményezőnél keletkező bevétel-kiesés annak tulajdonosát, a felperest közvetlenül érinti.
- [17] A kártérítési követelés másik tétele a pert megelőző fizetési felszólításban szereplő három eszköz összesen 715.000 forintos ellenértéke, amelyeket állítása szerint az alperes kifizetésük ellenére nem szállított le, ezért azokat ismételtén meg kellett rendelnie és ki kellett fizetnie.
- [18] Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset teljes elutasítására irányult.
- [19] Az alperes vitatta, hogy vállalkozási szerződés jött volna létre a felek között. Véleménye szerint az árunak a vevő általi elfogadása a szállítólevél és a teljesítésigazolás aláírásával, a hibátlan teljesítés igazolása pedig a vételár megfizetésével megtörtént. Késedelemről, mint szerződésszegésről határidő hiányában nem lehet szó. A beüzemelést a vizsgasort gyártó cég2 Kft. végezte, amely folyamatosan a felperes rendelkezésére állt, a beüzemeléssel kapcsolatos felperesi kifogás nem tartozik az alperes szerződéses felelősségi körébe. Nem fogadta el azt a felperesi hivatkozást, hogy 2018 októberétől számolt a jármű-vizsgáztatás lehetőségével és annak bevételével, hiszen a felperes csak 2019 októberében rendelte meg az elektromos fékerőméréshez szükséges kiegészítést és vizsgabiztosuk is jóval később végezte el a tanfolyamot. Tagadta, hogy a felperes jelezte volna az alperes felé, hogy a berendezést gépjármű-vizsgáztatásra kívánja használni. Rámutatott arra, hogy a berendezés nemcsak vizsgáztatásra használható, hanem a hatékony járműszereléshez szükséges diagnosztikai vizsgálatok, tesztek elvégzésére, valamint műszaki vizsgára való felkészítésre is. Állította, hogy az alperes a szerződést teljesítette, a szükséges javításokat elvégezte, a vizsgasor jelenleg is működőképes. Álláspontja szerint nem követett el szerződésszegést, ezért a felperes elállása nem jogszerű, szerződésszegés hiányában pedig szerződésszegésen alapuló kárt sem okozott a felperes vagyonában. Vitatta, hogy a felperes műszaki vizsgáztatást végez, vagy végzett, továbbá, hogy a szerződéskötéskor a szándékában állt a műszaki vizsgáztatás végzése, hivatkozva arra, hogy nem volt és nincs a felperesnek a vizsgáztatással kapcsolatos tevékenységi köre, nem volt a vizsgáztatási tevékenységgel kapcsolatos üzleti tapasztalata, ügyfélkapcsolata. Kifejezetten vitatta az előterjesztett kár mértékét, sőt annak tényét is. Hivatkozott arra, hogy a Ptk. 6:143.§ (2) bekezdése értelmében az elmaradt vagyoni előny megtérítésének feltételei nem állnak fenn, mert a szerződéskötés időpontjában a kár (bevétel-kiesés) mint a szerződésszegés lehetséges következménye nem volt előre látható. Véleménye szerint a felperes nem tudott volna napi nyolc autót műszaki vizsgára felkészíteni és

levizsgáztatni, ugyanis a 2018. december 7-i beüzemeléskor nem volt a követelményeknek megfelelő vizsgabiztos, csak 2019-ben kérte az alperestől a vizsgabiztos betanítását. A felperes nem igazolta az általa megjelölt időszakra, hogy a megjelölt számú vizsgáztatást végezhetett volna, nem volt kialakított ügyfélkör, a napi nyolc vizsgáztatásra való tényleges lehetőség, különösen a COVID járvány miatti jogszabályi felmentés okából nem igazolt. Nem igazolta a felperes, hogy mennyi volt a tényleges forgalom nála, az cég1 Kft.-nél, vagy a régióban a versenytársaknál, és azt sem, hogy mikor biztosította a vizsgáztatáshoz szükséges összes feltételt. Vitatta így a felperes kárát és az okozati összefüggést is.

- [20] Arra is hivatkozott, hogy bár a vizsgasort a felperes vásárolta, a bevételt biztosító vizsgáztatást az cég1 Kft. végezte és végzi jelenleg is. Az elmaradt vagyoni előny nem a felperesnél, hanem ennél a Kft.-nél merülhetett volna fel, vele azonban az alperes nem áll olyan szerződéses jogviszonyban, amely megalapozhatná a kereset előterjesztését. Vitatta a felperes által csatolt, az cég1 Kft.-vel mint engedményezővel kötött engedményezési szerződés valós voltát.
- [21] A 715.000 forint kártérítés megfizetésére irányuló keresettel kapcsolatban az alperes nem vitatta, hogy Traverse 2 emelőkiegészítő eszköznek a leszállítása a szerződés teljesítésekor nem történt meg, de állította, hogy az alapárban a felperes ennek az ellenértékét sem fizette meg. A másik két eszközről (szoftverről és a hozzájuk tartozó kábelekről) azt állította, hogy azokat eredetileg is leszállították, ezt a tény a felperes által aláírt teljesítés igazolás bizonyítja.
- [22] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította.
- [23] Az "adásvételi szerződés részletfizetéssel" elnevezéssel létrejött szerződés feltételeit értelmezve arra a megállapításra jutott, hogy a felek között valójában vállalkozási szerződés jött létre.
- [24] Nem fogadta el azt az alperesi álláspontot, hogy a 2018. szeptember 25-én kelt teljesítésigazolás tanúsítaná az alperes szerződésszerű teljesítését. Kifejtette, hogy a teljesítésigazolás a vizsgasor mint tárgyi eszköz leszállítását tanúsította, a teljesítés megtörténtéhez szükséges üzembe helyezést azonban nem. Mivel üzembe helyezési jegyzőkönyv a per adatai szerint nem készült, megállapította, hogy az alperes a felek közötti szerződést nem teljesítette szerződésszerűen, az elálláskor is folyamatos késedelemben volt, ezzel a szerződést megszegte.
- [25] A Ptk. 6:142.§-a alapján rámutatott, hogy a szerződésszegésen alapuló kártérítési felelősség beálltához kár szükséges, amely a károkozó fél szerződésszegésével okozati összefüggésben következett be, és a kártérítési felelősség e feltételeinek bizonyítása a károsultat terheli. E feltételek sikeres bizonyítása esetén kerül szóba a károkozó mentesülése. A szerződésszegés és a kár bizonyítását is megelőzi azonban a bizonyítandó tények állításának szükségessége.
- [26] Megállapította, hogy a felperes megrendelésének tárgya gépjárművek hatósági műszaki vizsgáztatására is alkalmas berendezés volt, és ezzel a szerződéskötéskor az alperes is tisztában volt.
- [27] Nem találta ugyanakkor bizonyítottnak a felperes részéről az alperes szerződésszegésből származó kártérítési felelősségének feltételeit, mert megítélése szerint a felperes nem tett eleget a kár bekövetkezését alátámasztó tényállítási kötelezettségének.
- [28] Kifejtette, hogy a vizsgáztatás elméleti lehetősége és lehetséges darabszáma nem elegendő a kárfelelősség alapelemét jelentő kár tényének megállapíthatóságához. A felperesnek – miután korábban műszaki vizsgáztató tevékenységet egyáltalán nem végzett – határozott tényállításokat kellett volna tennie arra nézve, hogy a vizsgasor szerződésszerű teljesítése esetén azzal ténylegesen hatósági műszaki vizsgáztatást folytatott volna, az ehhez szükséges feltételei megvoltak, a vizsgáztatásra ügyfélkörrel rendelkezett, arra az ügyfelek részéről

igény volt, a saját nevében a vizsgáztatási lehetőséget hirdette, továbbá volt olyan mértékű igény, hogy folyamatosan napi nyolc gépjármű vizsgáztatására lehetősége lett volna. Ilyen tényállítást azonban a felperes nem tett, holott a perfelvétel során e feltételek hiányát az alperes kifejezetten kifogásolta.

- [29] Ezzel szemben a perben rendelkezésre álló adatok alapján a műszaki vizsgáztatás feltételeinek hiányára lehet következtetni, a felperes ugyanis korábban nem végzett hatósági műszaki vizsgáztatást, ilyen tevékenységi köre sem volt, nem rendelkezett szakképzett vizsgabiztossal sem. A "7120 Műszaki vizsgálat, elemzés" tevékenységi kör 2019. március 7-től kezdődően szerepelt az cég1 Kft. tevékenységi körei között, amely magában foglalja – egyebek között – a gépjárművek időszakos közlekedési biztonsági vizsgálatát.
- [30] Az elsőfokú bíróság a tényleges vizsgáztatási szándékkal és lehetőséggel kapcsolatos határozott tényállítások hiánya miatt sürgősségnek tartotta a felperes által felajánlott igazságügyi műszaki szakértői és könyvszakértői bizonyítást a hatósági műszaki vizsgáztatás lehetősége és annak lehetséges bevétele tárgyában, ezért a szakértői bizonyítást mellőzte, egyúttal az ezzel kapcsolatos kár – mint a kártérítési felelősség feltétele – hiányában a vizsgáztatás elmaradása miatti elmaradt haszon megtérítésére irányuló kártérítési keresetet megalapozatlannak találta.
- [31] Miután a felperes 2020. február 12-én bejelentette az alperesnek, hogy a berendezésen a felperes helyett az cég1 Kft. fog vizsgáztatni, az ezt követően, a 2021. február 26-i elállásig eltelt időben a keresetben érvényesített elmaradt jövedelem tekintetében megállapította, hogy az nem a felperesnél, hanem az cég1 Kft.-nél jelentkezhetett volna. Az cég1 Kft. azonban – annak ellenére, hogy annak egyedüli „tulajdonosa” a felperes – önálló jogalany, ezért megállapította azt is, hogy a nála felmerülő elmaradt jövedelem (kár) érvényesítésére a felperes nem jogosult, e tekintetben a felperes keresetösségi joggal nem rendelkezik.
- [32] Megalapozatlannak találta a három hiányzóként megjelölt, ugyanakkor a vételárban kifizetett eszköz ismételt megrendelése miatt a felperest ért 715.000 forint kár megtérítése iránti keresetet is. Utalt arra, hogy az alperes állításával szemben a felperes nem bizonyította, hogy a Traverse 2 emelőkiegészítő vételárát az eredeti megrendelés során a felperes megfizette, a másik két eszköz tekintetében pedig a rendelkezésre álló teljesítésigazolás (6. sorszám, A/2 számú melléklet) aláírásával a felperes 2018. szeptember 25-én elismerte azok leszállítását, így ezzel szemben az eszközök leszállításkori hiányát a felperesnek kellett volna a perben bizonyítania, ennek azonban nem tett eleget.
- [33] Az ítélet ellen, annak hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróságnak új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása, valamint az alperes perköltség viselésére kötelezése iránt a felperes terjesztett elő fellebbezést.
- [34] Fellebbezése indokolásában arra hivatkozott, hogy amennyiben az elsőfokú bíróság arra a meggyőződésre jutott, hogy a felperes nem tett eleget a kár bekövetkezését alátámasztó tényállítási kötelezettségének, azaz perfelvételi nyilatkozata hiányos, ennek nem az ítéletből kellett volna kiderülnie. Azt már a keresetlevél kapcsán is észlelnie kellett volna az elsőfokú bíróságnak, hiszen a keresetlevélnek tartalmaznia kell a kereseti kérelmet megalapozó tényeket, ezek hiányában pedig hiánypótlási felhívást kellett volna kibocsátani. Amennyiben a tényállítások hiányossága mégis később merül fel, úgy a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 237.§ (1) bekezdése alapján anyagi pervezetés keretében kellett volna közrehatnia az elsőfokú bíróságnak, hogy a felperes perfelvételi nyilatkozatát teljeskörűen előadja. Megítélése szerint az elsőfokú bíróság ezt a törvényben előírt kötelezettségét elmulasztotta, így olyan eljárási szabálysértést követett el, ami kihatott az ügy érdemére, és az ítélet hatályon kívül helyezését indokolja.

- [35] Sérelmezte azt is, hogy a 20. sorszám alatti tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldalán rögzítettek szerint a felperes jogi képviselője jelezte, hogy a terjedelmes alperesi perfelvételi nyilatkozatot két nappal a tárgyalás előtt kapta kézhez, és abban olyan új tényállítások is vannak, amelyekre a perfelvételi tárgyaláson nem áll módjában nyilatkozatot tenni, kérte ezért, hogy ezekre a tényállításokra előkészítő iratot nyújthasson be. Az elsőfokú bíróság erre úgy reagált, hogy az alperesi előkészítő irat valóban bonyolult tartalmú, de többnyire a korábbi alperesi tényállításoknak az ismételése. A felperesi képviselő jelezte, hogy a perfelvétel lezárása esetén már korlátozott a peres fél tényállítási lehetősége és szeretné elkerülni azt, hogy nem vitatott tényállításnak legyen tekinthető valamely alperesi tényállítás, de az elsőfokú bíróság nem biztosított lehetőséget az írásbeli nyilatkozat megtételére, a perfelvételt lezárta. Ezek után álláspontja szerint nem fogadható el, hogy az ítélet olyan alperesi tényállításokra hivatkozik, amelyek az említett alperesi iratban szerepelnek, és amelyekre az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes elmulasztott nyilatkozatot tenni.
- [36] Érdemben is vitatta fellebbezésében a keresete elbírálásához szükséges tényállítások elmulasztását, továbbá vitatta a keresetösszege hiányát arra az összegre, amely az alatt folyt volna be, amikortól az cég1 Kft. folytatja a perbeli berendezéssel a hatósági vizsgáztatást.
- [37] Mivel az elsőfokú bíróság az ítéletben foglalt álláspontja alapján az összecszerűség körében nem folytatott le bizonyítást, és erre tekintettel a másodfokú bíróság nincs abban a helyzetben, hogy az elsőfokú ítéletet megváltoztatva a keresetnek helyt adjon, ezért hatályon kívül helyezés és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása iránt terjesztette elő fellebbezési kérelmét.
- [38] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes perköltség megfizetésére kötelezését kérte.
- [39] Vitatta, hogy az elsőfokú bíróságnak tényállításai hiányosságára tekintettel a felperest a keresetlevél hiányainak pótlására kellett volna felhívnia, illetve, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget a Pp. 237.§-ában írt anyagi pervezetési kötelezettségének. Utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság sem hiánypótló, sem visszautasító végzést nem hozhat a keresetlevelet illetően abban a körben, ami az ügy érdemi elbírálásához tartozik, illetve, hogy az alperes egyértelműen és kifejezetten vitatta az elmaradt vagyoni előnyre vonatkozóan a felperesi előkészítő iratban foglaltakat. A 13. számú jegyzőkönyvben foglalt végzés egyértelműen felhívta a felperes figyelmét a kártérítési követeléssel kapcsolatos hiányosságokra, ezek a hiányosságok már az első tárgyaláson ismertek voltak a felperes számára, nem a második tárgyalást megelőző alperesi beadványtól függően kellett a felperesnek a tényeket előadnia. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság teljeskörűen eleget tett az anyagi pervezetésre vonatkozó kötelezettségének, és lehetőséget biztosított a felperes számára a nyilatkozattételre. A felperes által hivatkozott alperesi beadványban tett nyilatkozatokat az alperes a kezdetektől állította, csupán azok részletes kifejtésére került ismételt sor. Hivatkozott arra is, hogy az elmaradt haszon fogalma nem azonos az elvárt haszonnal, illetve arra, hogy a felperes fellebbezési hivatkozása ellenére nem tett tényállításokat az elsőfokú ítélet (49) bekezdésében foglalt 1-6 pontok vonatkozásában.
- [40] A fentiek mellett jelezte az alperes, hogy az elsőfokú bíróság ítélet [4], [45] és [38] bekezdéseiben kifejtett állásponttal, valamint az alperesi perköltség igényével kapcsolatos elsőfokú döntéssel nem ért egyet, hiányolta továbbá az elsőfokú bíróság részéről az elállás kérdéséről jogi álláspont kifejtését, e körben azonban csatlakozó fellebbezést nem terjesztett elő.
- [41] A fellebbezés nem megalapozott.

- [42] A Pp. 384.§ (1) bekezdése szerint az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére önmagában nem szolgálhat alapul, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság anyagi pervezetésével nem ért egyet. Kizárólag ezen okból a felek sem kérhetik az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését.
- [43] A Pp. 369.§ (4) bekezdése szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének, illetve eljárásának az anyagi pervezetéssel összefüggő részét csak az anyagi jogi felülbírálat részeként vizsgálhatja és minősítheti, úgy, hogy egyúttal köteles elvégezni a saját anyagi jogi álláspontja szerint helyes anyagi pervezetést és az ezzel összefüggő intézkedéseket megtenni.
- [44] A Kúria a hatályon kívül helyezések lehetőség szerinti elkerülése érdekében az ítélkezési gyakorlatot több alkalommal, részletesen vizsgálta, majd a különböző joggyakorlatok elemzését követően polgári kollégiumi véleményben tette közzé a hatályon kívül helyezéssel kapcsolatos szempontrendszer. Az ítélkezési gyakorlatból kitűnt, hogy a hatályon kívül helyezésre leggyakrabban az 1952. évi III. törvény 252.§ (3) bekezdése alapján került sor, ezért különös jelentőséget kapott annak meghatározása, hogy a mérlegelésen alapuló hatályon kívül helyezésnek milyen esetkörben lehet helye. A Kúriának az ítélet hatályon kívül helyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 1/2014. (VI. 30.) PK véleményében foglaltak szerint a hatályon kívül helyezésre a tájékoztatási kötelezettség megsértése önmagában nem szolgálhat alapul, azt csak konkrét eljárásjogi szabályok sérelme alapozhatja meg. A Kúria az 1/2014. (VI. 30.) PK véleményt a korábbi elvi iránymutatások felülvizsgálata után csak az 1952. évi III. törvény alapján elbírálható ügyekben nyilvánította alkalmazhatónak, ugyanakkor azt is kimondta, hogy az iránymutatásban foglalt - a Pp. szabályai szellemével nem ellentétes - jogi okfejtések, érvek, elvi megállapítások továbbra is figyelembe vehetők. A Pp. normaszövegének értelmezésében, a jogi érvelés alátámasztásában ezek tehát felhasználhatók (1/2017. Polgári jogegységi határozat VI. pont és 3/2015. Polgári jogegységi határozat V. 1. pont). Az 1952. évi III. törvény 3.§ (3) bekezdésének az absztrakció és az általánosság magas szintjén megfogalmazott alapelvi rendelkezését a vélemény nem tartotta olyan generálklauzulaként alkalmazandónak, amellyel a konkrét ügy egyedi tényállásától függetlenül bármely hatályon kívül helyezés megindokolható. Ezért önmagában az 1952. évi III. törvény 3.§ (3) bekezdésében írt szabályok megsértését nem tekintette a hatályon kívül helyezést megalapozó jogsértésként értékelhetőnek.
- [45] A Pp. 384.§ (1) bekezdése ugyanennek szellemében rendelkezik akként, hogy az anyagi pervezetés hibája önmagában nem vezethet az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezéséhez. Az „önmagában” megfogalmazás ugyanakkor arra utal, hogy az anyagi pervezetési hiba más, a fellebbezésben konkrétan megjelölt okokkal együtt megalapozhatja a hatályon kívül helyezést.
- [46] A tény- és jogkérdések bizonyításának összefüggései miatt az anyagi pervezetési hiba oka egyaránt lehet anyagi jogi vagy eljárásjogi jogszabálysértés, továbbá kölcsönösen elvezethetnek egymáshoz. Mindig az adott ügy körülményeinek ismeretében lehet eldönteni, hogy az elsőfokú bíróság pervezetési hibáját az anyagi jogi jogalkalmazás helytelen volta, vagy az eljárási szabályok megsértése, illetve a kettő együttesen okozta-e. Valamennyi esetkörre irányadó, hogy a jogsérelmet lehetőség szerint a másodfokú eljárásban célszerű orvosolni, amely tekintetben az elsőfokú eljáráshoz hasonlóan érvényesül a felek rendelkezési joga.
- [47] Az előbbiekből következően az anyagi pervezetés hibája megvalósulhat kifejezetten csak eljárási szabálysértésként is. A Pp. 369.§ (4) bekezdése azonban egyértelművé teszi, hogy a felek kérelmeinek korlátai között az ítélet, illetve az elsőfokú eljárás anyagi pervezetéssel összefüggő része kizárólag az anyagi jogi felülbírálat részeként vizsgálható.
- [48] A felperes fellebbezésében a hatályon kívül helyezés okaként azt jelölte meg, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget a Pp. 237.§ (1) bekezdése szerinti anyagi pervezetési

kötelezettségének, az elsőfokú bíróság ítéletének anyagi jogi felülbírálatát azonban nem kérte, a hatályon kívül helyezés iránti kérelme önmagában az anyagi pervezetési kötelezettség esetleges elmulasztása esetén sem lenne teljesíthető a fent írtak alapján.

- [49] Vizsgálta ugyanakkor a másodfokú bíróság, hogy más, a fellebbezésben konkrétan megjelölt ok megalapozhatja-e a hatályon kívül helyezést.
- [50] A Pp. 381.§ bekezdése szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét végzéssel hatályon kívül helyezheti, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasíthatja, ha szükséges az elsőfokú eljárás megismétlése vagy kiegészítése, mert az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése az ügy érdemi eldöntésére kihatott, és annak orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges, vagy nem észszerű.
- [51] Az anyagi pervezetés hiányán túl a felperes fellebbezésében arra is hivatkozott, hogy a terjedelmes 19. sorszámú alperesi perfelvételi nyilatkozatot két nappal a tárgyalás előtt kapta kézhez, és abban olyan tényállítások is voltak, amelyekre a perfelvételi tárgyaláson nem állt módjában nyilatkozatot tenni, kérte ezért, hogy ezekre a tényállításokra előkészítő iratot nyújthasson be. Az elsőfokú bíróság erre nem biztosított lehetőséget, a perfelvételt lezárta.
- [52] Ezzel összefüggésben a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az elsőfokú eljárás iratai alapján az alábbiakkal egészíti ki:
- [53] Az elsőfokú ítélet [49] bekezdésében írtak szerint „... a felperesnek – miután korábban műszaki vizsgáztató tevékenységet egyáltalán nem végzett – határozott tényállításokat kellett volna tennie arra nézve, hogy a vizsgasor szerződészerű teljesítése esetén azzal ténylegesen hatósági műszaki vizsgáztatást folytatott volna, az ehhez szükséges feltételei megvoltak, a vizsgáztatásra ügyfélkörrel rendelkezett, és arra az ügyfelek részéről igény volt, egyáltalán a saját nevében a vizsgáztatási lehetőséget hirdette volna, továbbá, hogy volt olyan mértékű igény, hogy folyamatosan napi nyolc gépjármű vizsgáztatására lehetőség lett volna. Ilyen tényállítást azonban a felperes nem tett, holott a perfelvétel során e feltételek hiányát az alperes kifejezetten kifogásolta.”
- [54] Azt, hogy a vizsgasor szerződészerű teljesítése esetén azzal a felperes ténylegesen hatósági műszaki vizsgáztatást folytatott volna, hogy a felperesnek az ehhez szükséges feltételei megvoltak, hogy a felperes a vizsgáztatásra ügyfélkörrel rendelkezett, az alperes 6. sorszámú ellenkérelmének 4. oldal utolsó előtti bekezdésében, 5. oldal 3. és 5. bekezdésében és a 2022. október 19. napján tartott tárgyalásról felvett 13. jegyzőkönyv 3. oldal alján, 4. oldal tetején rögzítettek szerint vitatta. Kifejezetten vitatta e helyütt az alperes a kár mértékét, sőt a kár tényét is.
- [55] Az elsőfokú bíróság a 2022. október 19. napján tartott tárgyalást elhalasztó végzésében (13. jkv. 13. oldal) felhívta ezért a felperest, hogy 15 napon belül nyújtson be előkészítő iratot, melyben az elmaradt vagyoni előnnyel kapcsolatos kártérítési keresettel kapcsolatos tényállításokat és összecszerűséget pontosan vezesse le, és jelölje meg a tényállításai alapjául szolgáló bizonyítékokat.
- [56] A felperes a 16. sorszámú előkészítő iratában előterjesztette az elmaradt vagyoni előny összecszerűségének levezetésére vonatkozó nyilatkozatát, amelynek alátámasztására F/15. szám alatt az cég3 Kft számláit csatolta, és úgy nyilatkozott, hogy az alperes vitatása esetén igazságügyi szakértő kirendelését indítványozza. Egyebekben az elsőfokú bíróság felhívása ellenére az elmaradt vagyoni előnnyel kapcsolatos kártérítési keresettel összefüggő, az alperes ellenkérelmében vitatott körülményekre vonatkozó tényállításokat nem tett.
- [57] E perfelvételi iratra terjesztette elő az alperes a 19. sorszámú válasziratát, amelynek 2. oldal II. pontjában vitatta a kárszámítás alapját, azt, hogy a felperes naponta 8 autót fel tudott volna készíteni műszaki vizsgára és le tudott volna vizsgáztatni, 3. oldal III. pontjában vitatta, hogy 2018. október 13-tól 2021. február 26-ig a felperesnek a kárszámításban megjelölt számú

vizsgáztatásra lett volna lehetősége, hogy a vizsgáztatáshoz szükséges feltételeket a felperes teljesítette. A 4. oldalon hivatkozott arra, hogy a felperes nem igazolta, hogy mekkora volt a tényleges és átlagos forgalom adott időszakban akár nála, akár a versenytársaknál, akár az cég1 Kft-nél, az 5. oldalon hivatkozott a megfelelő vevőkör igazolásának hiányára, a 6. oldalon pedig ismételten kétségbe vonta a bevétel elmaradás tényét.

- [58] Az elsőfokú bíróság az előkészítő iratot a beérkezés napján kézbesíteni rendelte a felperesnek, aki azt 2022. november 28. napján vette át. A 2022. november 30-ai tárgyaláson a felperes jogi képviselője kérte, hogy az előkészítő iratban foglalt új tényállításokkal kapcsolatban a perfelvételi tárgyalás újabb elhalasztását követően nyilatkozhasson. Ezt követően az elsőfokú bíróság felhívta a felperes képviselőjét, hogy jelölje meg, mely tényállításokra kíván írásban nyilatkozni. A felperes jogi képviselője útján ez után úgy nyilatkozott, hogy a felperes oldalán felmerülő mulasztásokat részletezi az alperes az előkészítő iratban, például azt, hogy a felperes elmulasztotta a megfelelő vizsgálati helyiség kialakítását, így olvasható a beadványban, hogy 2018. december 7-én még nem volt ott az a fal, amelynek az előírások szerint lennie kellett volna. A perfelvétel lezárása esetén már korlátozott a peres fél tényállítási lehetősége és szeretné elkerülni azt, hogy nem vitatott tényállításnak legyen tekinthető valamely tényállítás. Ezután a felperes törvényes képviselőjének meghatalmazottja nyilatkozott a jegyzőkönyv 3. oldal első bekezdésében nyilatkozott arról, hogy az említett fal elkészült.
- [59] A jegyzőkönyv 5. oldal közepén az elsőfokú bíróság ismételt kérdésére, hogy a legutolsó alperesi előkészítő iratból milyen tényállítások maradtak, amelyekre a felperes nem tud a tárgyaláson nyilatkozni, a felperes jogi képviselője úgy nyilatkozott, a felperes vitatja azt az alperesi tényállítást, hogy a vizsgasor szállításkori beüzemelése a felperes mulasztásai miatt hiúsult meg, vitatja továbbá, hogy a felperes nem teljesítette a vizsgáztatáshoz szükséges egyéb feltételeket. Szintén vitatja, hogy a berendezés működőképes lett volna 2018. december 7-étől kezdődően. Azt is vitatja a felperes, hogy a szerződés keretében az alperes csak a műszaki eszköz szállítását vállalta, és hogy nem terjedt ki a szerződéses kötelezettsége a műszaki vizsgáztatásra alkalmas berendezés szállítására.
- [60] A Pp. 237.§ (1) bekezdése szerint ha a fél perfelvételi nyilatkozata – e § alkalmazásában ideértve a keresetlevélben feltüntetett nyilatkozatokat is – hiányos, nem kellően részletezett vagy ellentmondó, a bíróság közrehat abban, hogy a fél a perfelvételi nyilatkozatát teljeskörűen előadja, illetve annak hibáit kijavítsa.
- [61] Az elmaradt vagyoni előny címén érvényesített kártérítési igény alapját képező tényállítások megtételére az elsőfokú bíróság a 2022. október 19. napján tartott tárgyalást elhalasztó végzésében (13. sorszámú jegyzőkönyv 13. oldal) felhívta a felperest, így anyagi pervezetési kötelezettségének eleget tett, azonban a felhívást követően előterjesztett 16. sorszámú felperesi előkészítő irat a kereset számszaki levezetésén túl az alperes ellenkérelmében vitatott körben nem tartalmazott tényállításokat.
- [62] A Pp. 110.§ (2) bekezdés: A bíróság köteles lehetővé tenni, hogy a felek minden, az eljárás során előterjesztett kérelmet, a bírósághoz benyújtott okiratot, bizonyítékot megismerhessenek, és azokra nyilatkozhassanak.
- [63] Az elsőfokú bíróság az alperes 19. sorszámú előkészítő iratát a felperes részére kézbesítette, azt a felperes megismerhette. A perfelvételi iratban szereplő alperesi hivatkozásokkal kapcsolatban a 20. sorszámú jegyzőkönyv tanúsága szerint a felperes nem kívánt további nyilatkozatot tenni azzal összefüggésben, hogy naponta nyolc autót fel tudott volna készíteni műszaki vizsgára és le tudott volna vizsgáztatni, hogy 2018. október 13-tól 2021. február 26-ig a felperesnek a kárszámításban megjelölt számú vizsgáztatásra lett volna lehetősége, hogy – a hivatkozott fal megépítésén túl – a vizsgáztatáshoz szükséges egyéb feltételeket

teljesítette, hogy mekkora volt a tényleges és átlagos forgalom adott időszakban akár nála, akár a versenytársaknál, akár az cég1 Kft-nél, illetve, hogy megfelelő vevőkörrel rendelkezik.

- [64] Téves az a fellebbezési hivatkozás, hogy az elsőfokú ítélet olyan alperesi tényállításokra hivatkozik, amelyek az említett alperesi iratban szerepelnek, és amelyekre az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes elmulasztott nyilatkozatot tenni. Az elsőfokú bíróság a 13. sorszámu jegyzőkönyvbe foglalt elhalasztó végzésében egyértelmű iránymutatást adott arra nézve, hogy az elmaradt vagyoni előnyre vonatkozó kereseti kérelmet illetően a felperesnek kell tényelődást tenni. Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasító ítélete indokolásában nem az alperesi tényállításokra teendő felperesi nyilatkozattételt, hanem a keresetet megalapozó felperesi tényelődást hiányolta.
- [65] A fentiekre szerint az elsőfokú bíróság felhívása ellenére nem tett tényállításokat a felperes az alperes által vitatott körülményeket illetően az elmaradt vagyoni előny iránti keresete körében, nem tévedett ezért az elsőfokú bíróság ítélete (49) bekezdésében, amikor e tényállítások hiányát rögzítette.
- [66] Nem követett el tehát az elsőfokú bíróság olyan lényeges eljárási szabálysértést, amely az elsőfokú ítélet Pp. 381.§-a szerinti hatályon kívül helyezését megalapozná, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 382.§-a alapján helybenhagyta.
- [67] A sikertelenül fellebbező felperes perköltséget nem igényelhet, a Pp. 83.§ (1) bekezdése alapján viseli az alperes másodfokú eljárásban felmerült, ügyvédi munkadíjból álló perköltségét, amelynek mértékét a másodfokú bíróság a 32/2003.(VII.22.) IM rendelet 3.§ (2) és (5) bekezdése alapján állapította meg. Az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó része ellen az alperes fellebbezést vagy csatlakozó fellebbezést nem terjesztett elő, az e tekintetben jogerős döntés az alperes másodfokú perköltsége jogszabály szerint járó összegének megemeléséhez nem szolgálhat alapul.
- [68] A másodfokú bíróság a Pp. 102.§ (1) bekezdése alapján kötelezte az eredménytelenül fellebbező, költségfeljegyzési jogban részesült felperest, hogy a meg nem fizetett fellebbezési eljárási illetéket az 1990. évi XCIII. törvény 78.§ (4) bekezdése szerint fizesse meg, egyúttal a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdése alapján tájékoztatta a felperest az esedékesség időpontjáról, valamint a fizetés során a közlemény rovatban feltüntetendő adatokról. Tájékoztatja a felperest arról is, hogy ha az illetéket fizetési kötelezettségnek határidőben nem tesz/tesznek eleget, az illeték behajtására és megfizetésére az illetékekről szóló törvény rendelkezéseit és az adóigazgatási eljárásokra irányadó jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

Pécs, 2023. június 26.

Dr. Zóka Ferenc s.k. a tanács elnöke, dr. Hrubai Adrienn s.k. előadó bíró, dr. Berki Csilla s.k. bíró